

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D. ve věci

žalobce: J. V.
bytem X

proti
žalovanému: Energetický regulační úřad
sídlem Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí Rady žalovaného ze dne 30. 9. 2020, č. j. 09514-46/2018-ERU

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Předmětem přezkumu v projednávané věci je zákonnost rozhodnutí, jímž byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupků na úseku energetiky.
- 2. Energetický regulační úřad jako správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 17. 1. 2020, č. j. 09514-41/2018-ERU, uznal žalobce vinným ze spáchání dvou přestupků spáchaných v souběhu. Konkrétně se dopustil přestupku podle § 90 odst. 1 písm. k) zákona č.

458/2000 Sb., energetického zákona, kterého se z nedbalosti dopustil porušením zákazu stanoveného v § 46 odst. 9 zákona tím, že nejméně od 20. 9. 2018, kdy obdržel od provozovatele distribuční soustavy, společnosti ČEZ Distribuce a.s., výzvu k odstranění klestí a oklestění stromoví a jiných porostů na pozemku parc. č. X, obec Z., jehož je vlastníkem, nechává na tomto pozemku do současné doby v ochranném pásmu nadzemního vedení růst porosty nad výšku 3 metry [výrok I. písm. a)]. Dále se dopustil z nedbalosti přestupku podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona tím, že porušil zákaz stanovený v § 46 odst. 8 zákona, neboť od přesně nezjištěné doby, kdy došlo na pozemku parc. č. X, obec Z., k oplocení zařízení elektrizační soustavy provozovatele distribuční soustavy, znemožňuje a podstatně do současné doby znesnadňuje správci zařízení elektrizační soustavy přístup k předmětným zařízením [výrok I. písm. b) rozhodnutí]. Výrokem II. rozhodnutí byla žalobci za spáchání výše uvedených přestupků uložena úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč podle § 90 odst. 4 energetického zákona. Výrokem III. mu byla uložena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Týmž rozhodnutím bylo žalobci uloženo podle § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona opatření k nápravě spočívající v povinnosti odstranit protiprávní stav specifikovaný v rozhodnutí správního orgánu I. stupně (výrok IV.).

3. O rozkladu žalobce rozhodla Rada Energetického regulačního úřadu dne 30. 9. 2020, č. j. 09514-46/2018-ERU tak, že podle § 17b odst. 10 písm. b) ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c), odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, změnila výrok I. prvostupňového rozhodnutí tak, že v písm. a) nahradila slovo „z nedbalosti“ slovem úmyslně a rovněž v písm. b) nahradila „z nedbalosti“ slovem „úmyslně“ a dále vypustila slova „a podstatně“ a „znemožňuje“. Ve zbylé části Rada žalovaného rozklad žalobce zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce ve včas podané žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za nevykonatelné a nicotné. Žalobu směřuje vůči všem výrokům (I. – IV.) napadeného rozhodnutí, a to v jejich plném rozsahu.
5. Domnívá se, že žalovaný postupoval v rozporu s elektrizačním a energetickým zákonem a vydal napadené rozhodnutí v rozporu se stavebním zákonem. Na pozemku parc. č. X, v obci Z., katastrální území M., se nachází tři černé stavby. Pro umístění těchto staveb nebylo vydáno stavební povolení ani územní souhlas. V obci Z. bylo zrušeno vedení nízkého napětí do 1 kV, bez ochranného pásma, přičemž došlo i k odstranění jedné ze staveb. Na jiném místě však došlo k novému umístění stavby. Ochranné pásmo ovšem v souladu s § 24 odst. 4 energetického zákona vzniká až na základě stavebního povolení a územního souhlasu. Předmětný spor je řešen také v rámci civilního soudnictví.
6. Nesouhlasí s úmyslnou formou zavinění, neboť jediným jeho úmyslem je na pozemcích řádně zemědělsky hospodařit. To je mu však znemožňováno černými stavbami a černou skládkou vzniklou z původní stavby na pozemku parc. č. XA. Dále není v napadeném rozhodnutí specifikováno, ke které ze tří černých staveb se vztahuje. Názor žalovaného týkající se nepromlčení stromoví na černé skládce nesdílí (zejména v kontextu promlčení předmětné skládky).
7. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl žalobu zamítnout. Námitky žalobce jsou z většiny totožné s těmi, jež byly uplatněny ve správním řízení. Odkázal proto na obsah vydaného rozhodnutí, ve kterém se k námitkám podrobně vyjádřil.
9. Ve správním řízení bylo prokázáno, že žalobce v ochranném pásmu ponechal růst porosty nad povolenou výšku a znemožnil provozovateli distribuční soustavy přístup k jeho zařízením. Tím naplnil formální stránku přestupků, ze kterých byl uznán vinným. Žalobce věděl o růstu stromů nad povolenou výšku 3 metry v ochranném pásmu a záměrně znemožnil přístup k zařízení distribuční soustavy. Byl si tak plně vědom stavu, který na jeho pozemcích panuje. K námitce promlčení doplnil, že se jedná o přestupek trvající, u kterého promlčení nemůže po dobu trvání nastat.

IV. Další vyjádření žalobce ve věci

10. Soud žalobce poučil o tom, že návrhy petitu učiněné v žalobě pod bodem II., IV., V. nejsou přípustné v soudním řízení správním a vyzval jej ke sdělení, zda na nich trvá či požaduje upravit žalobu ve smyslu návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí, respektive prohlášení jeho nicotnosti, učiněnými pod body I. a III. petitu žaloby. Žalobce vyjádřením ze dne 7. 12. 2020 sdělil soudu, že požaduje úpravu petitu ve smyslu bodu I. a III. petitu žaloby.
11. V replice ze dne 25. 1. 2021 žalobce doplnil, že nebylo prokázáno, že by žalobce předmětné oplocení postavil. Důvodem růstu stromů byla existence černé skládky, která vznikla ze stavební suti ze zbourané stavby trafostanice.

V. Ústní jednání a vyjádření žalobce

12. Při ústním jednání dne 31. 10. 2022 účastníci setrvali na svých argumentech obsažených v předchozích procesních podáních.
13. Žalobce zdůraznil, že již 7 let zápasí s černými stavbami umístěnými společností ČEZ na jeho pozemcích. Ve vesnici žije od svého narození. Trafostanice byla původně umístěna na obecním pozemku. Do spisu založil prohlášení stavebního úřadu, z něhož plyne, že stavbu nepovoloval. Původní povolení bylo vydáno pro vedení s napětím 15 kV, dřevěnými sloupy a jinou trafostanicí. Nyní je trafostanice umístěna na pozemku žalobce. V roce 2016 pak došlo k modernizaci nízkého napětí. Navrhl, aby soud kromě důkazů založených do spisu provedl svědeckou výpověď Ing. L. T., která by mohla osvětlit, kde se stavby dříve nacházely a jaké je jejich současné umístění.
14. Zástupkyně žalovaného nesouhlasila s tvrzením o černých stavbách. V přestupkovém řízení se neřeší povolenost staveb na pozemku, ale ochrana distribuční soustavy. Upozornila, že žalobce vede soukromoprávní spory s ČEZ, které se týkají věcného břemene na jeho pozemcích. Ochranné pásmo distribuční soustavy podle ní vzniklo za účinnosti elektrizačního zákona a zůstalo zachováno i po modernizaci distribuční soustavy. Navrhla, aby soud žalobu zamítl a přiznal žalovanému náhradu nákladů řízení.
15. Soud při jednání provedl dokazování sdělením Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 2. 2. 2022, č. j. 001872/2022/KUSK, o nezahájení řízení o odstranění stavby *ex officio* (č. 1. 66 soudního spisu), dopisem ČEZ Distribuce ze dne 15. 3. 2022, zn. 1124433967 (založeným na č. 1. 86 soudního spisu), a projektem přespolečného vedení napětí 3x22 kV

z roku 1947 (č. l. 15-16 soudního spisu). Ostatní důkazní návrhy žalobce (obsažené v soudním spise v listinné podobě a na přiloženém DVD, navrhovaná svědecká výpověď) soud zamítl pro nadbytečnost. Je přesvědčen, že důkazy obsažené ve správním spise ve spojení s listinami, kterými bylo provedeno dokazování při jednání, jsou dostatečné pro posouzení námitek obsažených v žalobě.

16. Dne 2. 11. 2022 bylo soudu doručeno podání žalobce, v němž doplnil své vyjádření učiněné při ústním jednání. Opětovně odkázal na zjištění stavebního úřadu v Uhlířských Janovicích, podle nějž se na pozemku p. č. X v k. ú. M. žádné stavby nepovolovaly, tedy zde neexistují. Nedopustil se vytýkaného přestupku, natož že by ztěžoval jednání ČEZ. Naopak to byla společnost ČEZ, která porušila zákon o ochraně zemědělského půdního fondu a na ornou půdu umístila bez povolení sutiny z odstraněné stavby trafostanice. Současně přemístila trafostanici do místa vjezdu na žalobcův pozemek. Navíc ČEZ v daném místě umístil další dvě černé stavby (sloup a vedení 22 kV) zabírající cca 100 m² pozemku p. č. 86. Stavby nemají stavební povolení, potřebné souhlasy dotčených orgánů ani souhlas vlastníka. Stavební úřad současně tvrdí, že na pozemku se žádné stavby nevyskytují, ovšem současně vydal v roce 2008 územní souhlas. Ten však žalobci ani na základě žádosti o informaci nebyl předložen. K samotnému přestupku doplnil, že jeho jednáním mohlo dojít maximálně k ohrožení bezpečnosti černých staveb. Před tím nicméně došlo k ohrožení bezpečnosti osob a dětí tím, že zde ČEZ provedl ořez kmenů a větví ve výšce 3–6 metrů nad zemí, aniž by následně ořezy odstranil, přestože je mu znám zvýšený pohyb dětí na pozemku. I to je důvod, proč žalobce další činnosti ČEZ brání. Nečinnost žalobce je tak motivována vyšším zájmem na ochranu dětí. Zopakoval rovněž, že povolení pro vedení bylo v roce 1947 vydáno pro napětí 15 kV. Na modernizaci provedenou v roce 1980 a 2008 se tak dané povolení nevztahuje.

VI. Posouzení věci soudem

17. Žaloba **není důvodná**.
18. Soud na úvod uvádí, že žalobce označil v podané žalobě, jako osobu zúčastněnou na řízení, ČEZ Distribuce, a.s. Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s“) nikde nestanovuje soudu povinnost vyzvat k oznámení účasti v řízení osoby označené žalobcem. Soud v daném případě má za zjevné, že osoba označená žalobcem v daném případě nemůže být osobou zúčastněnou na řízení, neboť nemohla být přímo dotčena ve svých právech a povinnostech (mající charakter veřejných subjektivních práv a povinností) rozhodnutím vydaným v přestupkovém řízení vedeným proti žalobci (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2011, č. j. 1 Afs 81/2010-268).
19. Soud se neztotožnil s námitkou nicotnosti napadeného rozhodnutí. Podle § 77 odst. 1 správního řádu je „*nicotné rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.*“
20. Za nicotné rozhodnutí je možné považovat takové rozhodnutí, které je stiženo nejzávažnějšími a nezhojitelnými vadami. Takové rozhodnutí není schopno vyvolat právní účinky, na rozdíl od rozhodnutí, které trpí „běžnou“ nezákonností (usnesení

rozšířeného senátu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 - 65, č. 2837/2013 Sb. NSS). V daném případě však napadené rozhodnutí vydal správní orgán věcně příslušný (viz § 91d odst. 1 energetického zákona). Rozhodnutí nelze považovat za zjevně vnitřně rozporné či právně nebo fakticky neuskutečnitelné. Netrpí ani vadami, pro něž by ho nebylo možné považovat za rozhodnutí správního orgánu. Nejedná se proto o rozhodnutí nicotné. Soud se tak dále zabýval namítanou nezákonností napadeného rozhodnutí.

21. Napadené rozhodnutí je srozumitelné, vnitřně strukturované a ve sporných otázkách dostatečně odůvodněné. Žalovaný reagoval na všechny podstatné aspekty projednávané věci a vypořádal stěžejní námitky, které žalobce ve správním řízení vznesl. Napadené rozhodnutí obsahuje rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí, úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení skutkového stavu, při výkladu právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, jakož i to, proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí. Námitka nepřekoumatelnosti tak není důvodná.
22. Žalobce byl shledán vinným ze spáchání dvou přestupků podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona tím, že úmyslně porušil zákaz stanovený v § 46 odst. 9 energetického zákona (i po výzvě provozovatele distribuční soustavy nechal na svém pozemku růst porosty v ochranném pásmu nadzemního vedení nad výšku 3 metry) a zákaz stanovený v § 46 odst. 8 energetického zákona (znemožňuje správci zařízení elektrizační soustavy přístup k předmětným zařízením).
23. Podle § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se *„fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5.“*
24. Dle § 46 odst. 9 energetického zákona je *„v ochranném pásmu nadzemního vedení zakázán vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výšku 3 m.“*
25. Dle § 46 odst. 8 písm. d) energetického zákona je *„v ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektriny a elektrické stanice zakázáno provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením.“*
26. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro věc podstatné skutečnosti. Stromové, které přesahuje výšku 3 metry se nachází na pozemku parc. č. X, který je ve vlastnictví žalobce (zejména viz fotodokumentace pořízená pracovníky žalované ho dne 3. 7. 2019, č. l. 229-237 správního spisu). Žalobce ostatně tuto skutečnost ani nerozpориje. Taktéž má soud za prokázané, že předmětné stromové dosahuje výšky nad 3 metry. Pro naplnění skutkové podstaty přestupku sice není stěžejní, zda je žalobce vlastníkem pozemku, na němž vyrůstá stromové, ale podstatné je, zda žalobci svědčí povinnost dle § 46 odst. 9 energetického zákona, jejímž porušením měl přestupek spáchat. Soud ve shodě se správními orgány nemá pochybnost o tom, že povinnost vyplývající z § 46 odst. 9 energetického zákona svědčí žalobci. Vlastník porostu totiž nesmí výkonem svého vlastnického práva (a to ať už pění o porost či zanedbáváním této pění) nepřiměřeným způsobem zasahovat do práv jiných osob (v tomto případě zejména do práv provozovatele distribuční soustavy). Za vlastníka porostů je v souladu s § 507 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, považován vlastník pozemku, neboť součástí pozemku je rostlinstvo na něm vzešlé.
27. Dále má soud za prokázané, že se na pozemku žalobce se nachází oplocení (viz fotodokumentace pořízená pracovníky žalovaného dne 3. 7. 2019, č. l. 229-237 správního spisu a č. l. 180-182 správního spisu). Je přitom nerozhodné, kdo na pozemku žalobce

oplocení vystavěl, respektive zda to byl přímo žalobce či osoba jiná (to ostatně není ani předmětem tohoto řízení). Podstatné však je, že se oplocení na pozemku nachází, žalobce si je tohoto stavu vědom a samotná existence oplocení znemožňuje provozovateli distribuční soustavy přístup k předmětnému zařízením nacházejícím se na pozemku žalobce. Ze správního spisu je navíc zřejmé, že žalobce opakovaně provozovateli distribuční soustavy nepovoluje vstup na jeho pozemek a znemožňuje mu tak provádění a zajišťování údržby distribuční soustavy, ke které je v souladu s § 25 odst. 3 písm. f) energetického zákona oprávněn (plánované údržby přitom provozovatel distribuční soustavy oznámil žalobci vždy předem v souladu se zákonem, viz str. 7 napadeného rozhodnutí).

28. Žalobce nicméně tvrdí, že zařízení distribuční soustavy umístěná na jeho pozemku jsou stavbami černými, nedisponujícími řádným povolením stavebního úřadu, proto se v jejich blízkosti nenachází ochranné pásmo podle § 46 odst. 1 energetického zákona.
29. Dle § 46 odst. 1 energetického zákona je *„ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Ochranné pásmo vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby, společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nabytí účinnosti veřejnoprávní smlouvy územní rozhodnutí nahrazující nebo právními účinky územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení elektrizační soustavy do provozu.“*
30. K uvedené námitce se žalovaný přímo v napadeném rozhodnutí nevyjádřil. Měl totiž ve shodě se správním orgánem I. stupně za to, že povolenost staveb je otázkou stavebně právní, jejíž zkoumání přísluší stavebním úřadům, nikoliv žalovanému. Správní orgán I. stupně na str. 7-8 rozhodnutí výslovně uvedl, že povolání staveb a energetických zařízení nacházejících se v ochranném pásmu zařízení elektrizační soustavy na pozemku žalobce není předmětem daného správního řízení. Tento závěr je však nutno korigovat. Pokud by bylo zařízení distribuční soustavy vybudováno bez řádného povolení, nemohlo by k němu podle § 46 odst. 1 energetického zákona vzniknout ochranné pásmo, a tudíž by se žalobcovy činnosti neodehrály v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy, jak předpokládají skutkové podstaty vytýkaných přestupků. Přestože žalovaný námitku nepovolenosti staveb v napadeném rozhodnutí odmítl, materiálně se argumentací žalobce zabýval (viz opakované žádosti žalovaného vůči ČEZ Distribuce o poskytnutí informací a podkladů nebo podklady předložené ČEZ Distribuce na výzvu žalovaného) a na základě vyjádření provozovatele distribuční soustavy zjišťoval, zda byly stavby v minulosti řádně povoleny a vzniklo k nim ochranné pásmo podle energetického zákona či dřívějších předpisů.
31. Ze správního spisu je zřejmé, že původní stavba elektrického vedení vznikla na základě projektu přespolního vedení napětí 3 x 22 kV z roku 1947. Zákon č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny, tzv. elektrizační zákon (účinný od 1. 1. 1958), obsahoval úpravu týkající se ochranného pásma v § 30. Podle něj platilo, že *energetická díla se chrání ochrannými pásmy, přičemž rozsah ochranných pásem stanovovali prováděcí předpisy. Povinnosti a omezení v ochranných pásmech nebo v jejich blízkosti vznikaly povolením ke stavbě energetického díla.* Nařízení vlády č. 80/1957 Sb. pak v § 6 odst. 1 písm. b) stanovilo, že ochranné pásmo u venkovních vedení vysokého napětí činí od krajního vodiče deset metrů na každou stranu. Elektrizační zákon pak v ustanoveních

závěrečných (§ 34) zakotvil, že oprávnění a povinnosti týkající se mimo jiné i ochranného pásma vznikají i ve prospěch vedení, která byla zřízena přede dnem počátku účinnosti tohoto zákona. Z toho lze pro projednávanou věc dovodit, že ochranné pásmo předmětného vedení vybudovaného na základě projektu z roku 1947 vzniklo s účinností elektrizačního zákona (tj. od roku 1958). Ostatně žalobce vznik předmětné stavby na základě tohoto projektu nezpochybňuje.

32. Ze správního spisu se dále podává, že v roce 2008 došlo k “modernizaci transformační stanice” na základě územního souhlasu ze dne 31. 3. 2008 (správní spis pod č. j. 09514-20/2018-ERU), přičemž z celkové situace stavby (nacházející se totéž místě ve správním spise) je znatelné, že došlo k výměně rozvaděče RST. Ochranné pásmo tak v daném místě nezaniklo ani v důsledku této modernizace, neboť ta byla provedena na základě územního souhlasu, který ČEZ předložil v rámci správního řízení na CD v rámci odpovědi na žádost o poskytnutí informací a podkladů. I pokud by v případě trafostanice došlo k zániku stavby původní a k vybudování trafostanice nové, jak se snaží žalobce navodit, na výše uvedeném závěru by to ničeho nezměnilo. Soudu je známa judikatura vztahující se k “rekonstrukcím” elektrického vedení do 31. 12. 2012, dle které je třeba na náhradu stávajícího vedení (včetně výměny stožárů a jejich základů) hledět jako na stavbu novou, nikoliv pouze jako na změnu stavby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2014, č. j. 10 As 167/2014-54). Novelou stavebního zákona č. 350/2012 Sb. následně došlo ke změně a podle § 79 odst. 2 písm. s) stavebního zákona se nově nevyžaduje rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas u výměny vedení technické infrastruktury, pokud nedochází k překročení hranice stávajícího ochranného pásma nebo bezpečnostního pásma). Tato judikatura však v nynější věci není přílehavá, neboť i pokud by stavba původní trafostanice zanikla a v roce 2008 na pozemku žalobce vznikla stavba nová, nejpozději s právní mocí územního souhlasu by kolem nově vybudované trafostanice vzniklo nové ochranné pásmo zařízení distribuční soustavy.
33. Podle § 46 odst. 2 energetického zákona jsou ochrannými pásmy chráněna nadzemní vedení, podzemní vedení, elektrické stanice, výroby elektriny a vedení měřicí, ochranné, řídicí, zabezpečovací, informační a telekomunikační techniky. Z § 2 odst. 2 bod 3 energetického zákona dále plyne, že elektrickou stanicí je soubor staveb a zařízení elektrizační soustavy, který umožňuje transformaci, kompenzaci, přeměnu nebo přenos a distribuci elektriny, včetně prostředků nezbytných pro zajištění jejich provoz. Ochranné pásmo tak vzniká i okolo trafostanice. Ve správním řízení tak byly shromážděny dostatečné důkazy pro závěr, že k činnostem, za které je žalobce trestán, došlo v ochranném pásmu zařízení elektrické stanice (trafostanice), kde ochranné pásmo vzniklo v souladu se zákonem (viz bod 34 výše).
34. Žalobce dále argumentuje tím, že ČEZ bez stavebního povolení v roce 2015 odstranil vrchní vedení nízkého napětí (u kterého nebylo ochranné pásmo) a nahradil jej zemním kabelem umístěným do pozemku žalobce (u kterého již ochranné pásmo vzniká). K tomu soud uvádí, že předmětné přestupky se netýkaly činnosti u vedení nízkého napětí. Bylo tak bezpředmětné zkoumat či hodnotit zákonnost této stavby, neboť k vytýkaným činnostem došlo v blízkosti trafostanice. To plyne zejména z místního šetření provedeného žalovaným dne 3. 7. 2019 na pozemku žalobce, při němž se žalovaný zabýval růstem porostů nad výšku 3 m a přístupem k zařízení elektrizační soustavy, konkrétně k vedení vysokého napětí 22 kV linky JAKA, distribuční transformační stanice (č. l. 229-237 správního spisu). Rovněž z fotodokumentace místního šetření je patrné, že v důsledku

výstavby oplocení dochází ke znemožnění přístupu k zařízení elektrizační soustavy (distribuční transformační stanici) a také že se na daném místě nachází porosty náletových dřevin pod venkovním vedením vysokého a nízkého napětí.

35. Uvedený závěr o existenci ochranného pásma v okolí distribuční stanice potvrzuje rovněž sdělení Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 2. 2. 2022, č. j. 001872/2022/KUSK (č. 66 soudního spisu), jímž byl proveden důkaz při jednání. Podle krajského úřadu ani stavební úřad Městského úřadu Uhlířské Janovice nezjistil na pozemku žalobce žádnou tzv. černou stavbu, pro kterou by mohl přistoupit k zahájení řízení o odstranění stavby z moci úřední. Lze však doplnit, že má-li žalobce za to, že příslušný stavební úřad měl zahájit řízení o odstranění předmětných černých staveb, a nezahájením tohoto řízení jej zkrátil na jeho právech, může se proti této nečinnosti správního orgánu bránit prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem dle § 82 a násl. s. ř. s. (viz závěry rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39). Předmětem nynějšího řízení je však rozhodnutí Rady, jímž byl žalobce uznán vinným ze dvou přestupků, nikoliv zákonnost umístění staveb na pozemku žalobce. Soud se tak zákonností ostatních staveb umístěných na pozemku žalobce nezabýval; pro závěr o naplnění skutkových podstat totiž bylo stěžejní, zda k přestupkovému jednání došlo v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy. To bylo v řízení prokázáno (viz bod 32 výše).
36. O naplnění skutkové podstaty § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, kterého se žalobce dopustil porušením zákazů stanovených v § 46 odst. 8 a 9 energetického zákona, tak soud nemá pochyb. Námitka není důvodná.
37. Za nepřípadné soud považuje rovněž tvrzení žalobce, že nebyl seznámen se správním spisem. Dle § 38 odst. 1 správního řádu mají účastníci a jejich zástupci právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Dle odst. 4 předmětného ustanovení je s právem nahlížet do spisu spojeno také právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán účastníkovi pořídil kopii spisu nebo jeho části. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobce byl vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí sdělením ze dne 23. 10. 2019, jehož součástí bylo i poučení o právu nahlížet do správního spisu. Žalobce na předmětné sdělení reagoval vyjádřením ze dne 8. 11. 2019, ve kterém mimo jiné žádal o zhotovení kopie veškerého spisového materiálu a zaslání na jeho adresu. Žalovaný na vyjádření žalobce reagoval vyrozuměním ze dne 29. 11. 2019, ve kterém žalobci sdělil možnost sjednání termínu nahlížení do spisu na pracovišti žalovaného, v jehož rámci je možné činit kopie a výpisy ze spisu po uhrazení správního poplatku. Na tento přípis žalobce reagoval vyjádřením ze dne 18. 12. 2019, ve kterém zopakoval, že požaduje zaslání spisového materiálu na jeho adresu (bez bližšího odůvodnění).
38. Žalovaný se k této námitce žalobce týkající se neseznámení se správním spisem podrobně vyjádřil na str. 8 napadeného rozhodnutí, přičemž s jeho závěrem se soud ztotožnil. Žalovaný měl za to, že technické prostředky umožňují, aby právo ve smyslu § 38 správního řádu bylo realizováno formou poskytnutí kopie spisu v elektronické podobě na CD/DVD a jejich zaslání účastníkovi řízení. Tento postup by byl vůči žalobci vstřícný a neodporoval by právním předpisům. Zároveň však konstatoval, že postup správního orgánu I. stupně nezatížil správní řízení vadou nezákonnosti, neboť právo na pořízení kopie spisu není samostatným právem, ale je součástí práva na nahlížení do spisu. Žalobce přitom ve své žádosti neuváděl žádné důvody, které by daný „nadstandardní“ postup (zaslání spisového materiálu na CD/DVD) ospravedlňovaly. Soud souhlasí se žalovaným,

že i pokud by došlo k pochybení, nemohlo předmětné pochybení způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 1 As 112/2011-100). Žalobce byl o možnosti nahlížet do spisu opakovaně poučen, bylo mu sděleno, že své právo má realizovat osobním dostavením se na pracoviště žalovaného, přičemž žalobce nesdělil žádné důvody, které by mu bránily dostavit se na pracoviště správního orgánu k realizaci nahlížení do spisu. Soud tak má za to, že nedošlo k pochybení, které by mělo za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí či rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Mimo to žalobce měl možnost nahlédnout do spisu i v rámci řízení o rozkladu či v rámci řízení před soudem, čehož nevyužil.

39. Žalobce dále nesouhlasí s formou zavinění, kterou žalovaný v napadeném rozhodnutí změnil z nedbalostního zavinění na zavinění úmyslné.
40. Zavinění tvoří subjektivní stránku přestupku a je tedy jedním ze základních znaků odpovědnosti fyzické osoby za přestupek. Zavinění lze obecně definovat jako vnitřní psychický vztah pachatele k vlastnímu protiprávnímu jednání a jeho následek, přičemž tento vztah je buď přímý nebo nepřímý úmysl nebo jako vědomá či nevědomá nedbalost. Úmyslné zavinění je přitom tvořeno jak složkou vědění (tzv. vědomostní), tak také složkou vůle (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2007, č. j. 4 As 40/2007-53).
41. Dle § 15 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „přestupkový zákon“), je „*přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem (tzv. úmysl přímý) nebo b) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn.*“
42. O povinnosti odstranění a oklestění stromů přesahujících výšku 3 metry rostoucího v ochranném pásmu zařízení distribuční soustavy byl žalobce vyrozuměn provozovatelem distribuční soustavy. Provozovatel taktéž stanovil žalobci k odstranění dřevin z ochranného pásma lhůtu k nápravě s tím, že v opačném případě přistoupí k odstranění sám. Žalobce odstranění stromů v ochranném pásmu neprovedl, navíc provozovateli distribuční soustavy sdělil, že nesouhlasí s jeho vstupem na pozemek, kde se stromy nachází, a že nesouhlasí se vstupem na jeho pozemek za účelem přístupu k zařízení distribuční soustavy. Soud tak souhlasí se závěry vyslovenými v napadeném rozhodnutí, že žalobce spáchal přestupky formou úmyslného zavinění, konkrétně v úmyslu nepřímém.
43. Pro dovození úmyslného zavinění ani pro naplnění skutkové podstaty přestupků není relevantní, zda žalobce oplocení okolo distribuční soustavy vybudoval či nikoliv. Je pravdou, že z důkazů shromážděných ve správním spise nelze vyvodit, že předmětné oplocení okolo zařízení distribuční soustavy vybudoval žalobce. Oplocení je však umístěné na jeho pozemku, proto je to žalobce, kdo za umístění oplocení a v důsledku toho za znemožnění přístupu k zařízení distribuční soustavy nese odpovědnost. Dané skutečnosti podporují závěr Rady o cíleném jednání žalobce, který věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit chráněný zájem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn.
44. Soud se neztotožnil ani s námitkou promlčení přestupku, kterého se dopustil porušením zákazu stanoveného v § 46 odst. 9 energetického zákona (růst porostů nad výšku 3 metry v ochranném pásmu nadzemního vedení). Žalobce k danému uvádí, že předmětné

stromoví přesahující výšku 3 metry bylo nafoceno v letech 2016-2017 a doloženo v rámci občanského soudního řízení u Okresního soudu v Kutné Hoře a Krajského soudu v Praze. V daném případě je ze správního spisu zřejmé, že se předmětné stromoví v ochranném pásmu daného nadzemního vedení stále nacházelo v době vydání správního rozhodnutí. Znakem trvajících přestupků (§ 8 přestupkového zákona) je, že jednání pachatele spočívalo ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo že jednání pachatele spočívalo v udržování protiprávního stavu, který pachatelem nebyl vyvolán. Jednání, jímž pachatel udržuje protiprávní stav závadný z hlediska správního práva, tvoří jeden skutek a jeden správní delikt až do okamžiku ukončení deliktního jednání, tj. až do okamžiku odstranění protiprávního stavu. Žalobce byl shledán vinným za časové období od 20. 8. 2018, tedy ode dne, kdy obdržel výzvu od provozovatele distribuční soustavy k odstranění a oklestění stromoví a jiných porostů. Udržováním předmětného skutkového stavu až do okamžiku vydání napadeného rozhodnutí žalobce porušil povinnost vyplývající z § 46 odst. 9 energetického zákona.

45. Dle § 31 odst. 2 písm. c) přestupkového zákona platí že, promlčecí doba počíná u trvajících přestupků běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu. Vzhledem k tomu, že předmětný protiprávní stav trval i k okamžiku vydání napadeného rozhodnutí, nemohlo dojít k promlčení předmětného přestupku.
46. Závěrem soud dodává, že žalobce neuplatnil námitku nezákonnosti uložené pokuty, ani nenavrhoval její moderaci. Tvrdil pouze, že bez přestupku nemůže existovat pokuta. V daném případě má však soud za to, že správní orgány řádně prokázaly naplnění skutkových podstat vytýkaných přestupků, ze kterých byl žalobce shledán vinným. Obstojí proto i výrok o uloženém trestu. K uložené pokutě soud z úřední povinnosti dodává, že v době od vydání napadeného rozhodnutí do rozhodování soudu nedošlo ke změně právní úpravy, která by byla pro žalobce příznivější (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, č. 3528/2017 Sb. NSS).
47. Závěrem soud dodává, že ve věci je nutno rozlišovat zájmy chráněné různými právními předpisy. Domnívá-li se žalobce, že není dodržována stavební kázeň a na jeho pozemku se nacházejí černé stavby, má možnost domoci se zahájení správního řízení směřujícího k jejich odstranění (viz bod 35 výše). Své spory s provozovatelem distribuční soustavy ohledně nebezpečného ořezu větví je nutno řešit soukromoprávní cestou v řízení před obecnými soudy. Nelze ovšem připustit, aby žalobce své spory s provozovatelem distribuční soustavy (jakkoli mohou být oprávněné) promítal i do nynějšího řízení a narušoval veřejný zájem na řádném fungování distribuční soustavy tím, že rezignuje na své povinnosti, které mu vyplývají z energetického zákona.
48. Ani argumentaci, že k porušení povinností dle § 46 odst. 8 a 9 energetického zákona došlo z vyššího důvodu, neboť žalobci šlo o ochranu dětí vyskytujících se často na jeho pozemku, soud nepřisvědčil. Žalobce nemůže odhlédnout od skutečnosti, že vlastnictví do určité míry vlastníka rovněž zavazuje. S vlastnictvím pozemku tak je spojena rovněž povinnost zajistit bezpečnost osob pohybujících se po jeho pozemku, jde-li o pozemek volně přístupný. Není přitom nutné, aby tuto povinnost zajistil žalobce osobně, ale může k tomu využít služeb různých profesionálů. Ani žalobcova tvrzená snaha o sledování vyššího cíle tak nemůže nezákonnost jeho jednání ospravedlnit.

VII. Závěr a náklady řízení

49. Na základě výše uvedených skutečností soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
50. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení.
51. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. října 2022

Mgr. Milan Procházka v. r.
předseda senátu